

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۴ خرداد ماه ۱۳۱۷ *

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - شور دوم لایحه نظام وظیفه عمومی و تصویب مواد یک تا ۶۴
- ۳ - بیانات آقایای وزیر مالیه و دکتر طاهری راجع به صرف نظر کردن
- ۴ - موقع و دستور جلسه آینه - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۲ خرداد ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند **

گرفتن پیشنهاد های آقایان نمایندگان تحت مطالعه و مذاقه قرار داده بالاخره مواد زیر تنظیم و اینک گزارشی آن برای تصویب تقدیم میشود

قانون خدمت نظام وظیفه عمومی

فصل نخست

کلیات

ماده ۴ - کلیه اتباع ذکور دولت شاهنشاهی ایران طبق قانون حاضر مکلف با انجام خدمت سربازی وظیفه میباشند

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

[۲ - شور دوم لایحه نظام وظیفه عمومی و تصویب مواد یک تا ۶۴]

رئیس - شور دوم گزارش کمیسیون نظام راجع بلاایحه نظام وظیفه عمومی مطرح است . گزارش کمیسیون خوانده میشود

گزارش از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی
کمیسیون نظام لایحه شماره ۳۴۵ دولت راجع بقانون خدمت نظام وظیفه عمومی را برای شور دوم در جلسات عدیده با حضور آقای وزیر عدلیه و با در نظر

(مطابق قانون ۸ اذر ماه ۱۳۰۵)

عین مذاکرات مشروح چهارم و ششمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : قرا گزلبو - وکیلی

غائبین بی اجازه - آقایان : کاشف - ینامی - تولیت - معذل - دکتر ضیاء - دکتر غنی - دبیر سهرابی - از باب کبکسرو

دیر آمده با اجازه - آقای دکتر ادهم

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : صدر - توانا - یقوانی - بیات - شیولزی

مشمولیت باشند و برای خدمت دائمی در ارتش متعهد گردند از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده هفدهم :

ماده ۱۷ - دوره تحصیلی آموزشگاه کروهبانی نیروی دریائی جزو دوره زیر پرچم محسوب و داوطلبان واجد شرایط دخولی آموزشگاه از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده هیجدهم

ماده ۱۸ - اشخاص فنی آموزشگاه دیده که برای خدمت دائمی در ارتش تعهد بسیارند از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد ماده نوزدهم

ماده ۱۹ - بطور کلی اشخاصی که با درجات افسری (باستثناء اداری) در ارتش مشغول خدمت هستند در صورت مشمولیت با سپردن تعهد دائم از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده بیستم :

(ماده ۲۰ - کلیه کارکنانی که در ارتش بدون پایه نظامی (همردیف - کنتراستی - روزمزد) خدمت نمایند (بغیر از متعهدین موارد فوق) از لحاظ مقررات مربوطه به خدمت وظیفه تابع مقررات عمومی کشور خواهند بود

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده بیست و یکم :

ماده ۲۱ - مشمولینی که در اثر تعهد خدمت دائم در ارتش آموزشگاه نظامی و فنی از انجام خدمت زیر پرچم معاف میگرددند مادام که در خدمت ارتش هستند از احضار به سایر ادارات و موسسات معاف بوده و پس از آنکه قبل از انقضای مدت ادوار قانونی از خدمت خارج

شوند اگر بنا بر علل خدمتی بخواهند با رعایت مقام هر یک در ردیف افسران یا افراد هم طبقه خود منظور و اگر بعلل محاکماتی خلع درجه یا اخراج شده باشند در صورتیکه مدت خدمت آنها کمتر از دو سال دور زیر پرچم باشد کسر مدت را باید با درجه تائینی خدمت نموده و جزو افراد هم طبقه خود منظور شوند و در هر دو صورت در بقیه مدت ادوار قانونی تابع مقررات مربوطه به هم طبقه های خود خواهند بود

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . ماده بیست و دوم :

ماده ۲۲ - درباره مشمولینی که قبل از احضار به خدمت سربازی مورد محکومیت واقع شده اند بطریق ذیل عمل خواهد شد

الف - محکومین جنایت و محکومینی که بواسطه تکرار جرم بمجازات بیشتر از حد اکثر مجازات تأدیبی محکوم شده باشند بعد از اتمام مجازات مقرر خدمت زیر پرچم را در واحد های مخصوص مطابق دستورستاد ارتش در کارهای مورد احتیاج ارتش انجام خواهند داد
ب - سایر محکومین بجنحه هر چند در حال اجراء مجازات باشند در موقع مشمولیت بدو باید خدمت زیر پرچم خود را انجام داده سپس درباره آنها اجرای مجازات بشود

بصره - محکومین به جنحه چنانچه در حین انجام خدمت سربازی حسن اخلاق و رفتار آنها مورد گواهی فرمانده مربوطه واقع شود بایستی مراتب در کتابچه نظامی آنها ذکر و گواهی شده تا بعد از انجام خدمت نظامی پیشنهاد وزیر عدلیه و تصویب رئیس الوزرا مطابق ماده ۵۵ قانون مجازات عمومی از پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی استدعای تخفیف یا عفو بشود
رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده ۲۳ :

فصل دوم - مناطق سرباز گیری
ماده ۲۳ - در هر یک از استان های کشور شاهنشاهی

یک منطقه سرباز گیری تحت امر فرمانده نظامی آن استان تشکیل مییابد

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده ۲۴ :

ماده ۲۴ - هر یک از مناطق مرکب از چندین حوزه های سرباز گیری خواهد بود که حوزه اصلی نامیده میشود

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده ۲۵ :

ماده ۲۵ - در محل هایی که مراکز حوزه های سرباز گیری تشکیل گردیده یک دفتر ثبت احوال و آمار نیز تأسیس میگردد

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده ۲۶ :

فصل سوم - احضار مشمولین
ماده ۲۶ - احضار افراد در ادوار مختلفه خدمتی بنا بر فرمان همایونی انجام میگردد

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد . ماده ۲۷ :

ماده ۲۷ - از تاریخ مشمولیت که اعلامی مشمولین بوسیله آگهی منتشر و وضعیت آنها تحت رسیدگی واقع میگردد تا موقع تحویل بسربازخانه مرحله احضار نامیده میشود

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۲۸ :

ماده ۲۸ - بنا بر ضرورت و مصالح نظامی موقع احضار و سرباز گیری که در این قانون تصریح شده بر حسب فرمان همایونی تغییر پذیر خواهد بود

رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد . ماده ۲۹ :

ماده ۲۹ - بر حسب فرمان همایونی ممکن است در موقع احتیاج طبقات مختلفه که هنوز به سن سربازی

نرسیده اند بخدمت احضار گردند که در این صورت (مشمول مقرران این قانون خواهند بود)

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد . ماده ۳۰ :

ماده ۳۰ - افرادی که بر طبق ماده فوق بخدمت احضار میگردند بمحض رفع احتیاج از خدمت مرخص و مدتی را که خدمت نموده اند جزء دوره زیر پرچم قانونی آنان محسوب و با افراد هم طبقه خود داخل ادوار مختلفه خدمتی میگردند

بصره - چنانچه خدمت آنها از مدت دو سال کمتر باشد بهمان نسبت از مدت خدمت زیر پرچم قانونی آنها کاسته میشود و بهر صورت ادوار خدمتی این قبیل احضار شدگان از تاریخ احضار بخدمت از ۲۵ سال سال تجاوز نمیکند

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
تصویب شد . ماده ۳۱ :

ماده ۳۱ - هر ساله مشمولینی که مراسم سرباز گیری آنها خاتمه مییابد بر حسب احتیاج جهت انجام خدمت احضار میگردند

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد . ماده ۳۲ :

ماده ۳۲ - اسامی احضار شدگان بایستی سه ماه قبل از موعد حضور بوسیله آگهی در محل منتشر گردد

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد . ماده ۳۳ :

ماده ۳۳ - نسبت باشخاصی که بسن سربازی رسیده اند و در دوره احضار واقع شده اند دو عمل میشود یکی رسیدگی و اسم نویسی و دیگری سرباز گیری

رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۳۴ :

ماده ۳۴ - رسیدگی و اسم نویسی تحت نظر فرمانده قسمت و رئیس حوزه سرباز گیری و رئیس

دو دفتر آمار (یا نماینده آنها) انجام میشود
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد. ماده ۳۵ :

ماده ۳۵ - اجرای مراسم سرباز گیری با عضویت
اعضای مقرر در ماده ۳۴ و دو نفر پزشک نظامی در
حضور عالی ترین مأمور وزارت داخله یا نماینده او
بجای می آید
تبصره ۱ - در نقاطی که امنیه و شهربانی و
شهرداری موجود است نمایندگان امنیه و شهر بانی
و یک نفر نماینده انجمن شهرداری نیز در اجرای
مراسم سرباز گیری شرکت خواهند داشت
تبصره ۲ - در صورت اقتضاء ممکن است سه
نفر افسر از طرف فرمانده نظامی منطقه در اجرای مراسم
سرباز گیری شرکت داده شود
(رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد. ماده ۳۶ :

ماده ۳۶ - انتخاب افسران نامبرده در تبصره دوم ماده
قبل بعهده فرمانده پادگان و انتخاب پزشکان بعهده اداره
بهداری ارتش است که بانظر بهداری پادگان تعیین و کلیه
بایستی پس از تصویب ستاد ارتش بانجام امور عهده مشغول
کردند
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد. ماده ۳۷ :

فصل چهارم - تأمین احتیاجات
(ماده ۳۷ - مشمولین حوزه های تابعه هر یک از
مناطق بواحدهای لشکر یا تپه متبوعه همان منطقه
اختصاص خواهند داشت
رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب
شد. ماده ۳۸ :

ماده ۳۸ - حوزه های سرباز گیری همه ساله در
مدت یک ماهه آبان صورت فراتی که بموجب ماده ۱
این قانون در هر روز یک سال بعد داخل سن ۲۱ سالگی

خواهند شد از دفتر ثبت احوال و آمار همان محل
دریافت خواهند نمود
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۳۹ :

ماده ۳۹ - دفاتر آمار و ثبت احوال هر محل
مکلفند با مراجعه بسوابق و مدارک قانونی مربوطه صورت
های منظور را دقیقاً استخراج نموده و بحوزه های
سرباز گیری همان محل تسلیم نمایند
رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۰ :

ماده ۴۰ - حوزه های سرباز گیری هر محل بایستی
صورت های مزبور را در آذرماه با مدارک موجوده در
دفاتر ثبت احوال همان محل که اسامی مشمولین از آن
دفاتر استخراج شده دقیقاً تطبیق نموده و پس از رفع
کلیه اختلافات تعداد آنها را تا اول دی ماه هر سال (در
دو نسخه) بمناطق مربوطه صورت دهند که یک نسخه آن
در منطقه بایگانی و نسخه دیگر قبل از بهمن ماه هر
سال به مرکز فرستاده شود
تبصره - صورت های نام برده بایستی اسامی از قلم
افتادگان سال گذشته و همچنین اسامی مشمولینی را
که جدیداً شناسنامه اخذ نموده و یا از طریق اعتراض
بسن مشمول شناخته شده اند در بر داشته باشد
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۱ :

ماده ۴۱ - اداره نظام وظیفه عمومی مکلف است
آمار جامعی از کلیه مشمولین فروردین ماه هر سال
تنظیم نموده و قبل از اسفند ماه سال قبل به ستاد ارتش
تسلیم نماید
رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۲ :

ماده ۴۲ - آمار منظور بایستی صورت احتیاجات
سال بعد کلیه قسمت های ارتش را نیز (با افراد عادی)

باسواد فنی) پس از وضع افراد داوطلب یا منظور
داشتن صدی ده کسور احتمالی در بر داشته باشد
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد. ماده ۴۳ :

ماده ۴۳ - قسمت ها همواره موظف میباشند از
احتیاجات سال بعد خود با در نظر گرفتن تغییرات سازمانی
مناطق را مطلع ساخته و مناطق نیز بایستی از تغییرات
حاصله بلافاصله اداره نظام وظیفه عمومی را مطلع سازند
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
تصویب شد. ماده ۴۴ :

ماده ۴۴ - تأمین احتیاجات و تحویل نفر بقسمت ها
از روی شماره ترتیب دفتر اسامی (که از شماره ردیف
صورت های موالید واصله از دفتر آمار تشکیل داده می
شود) بعمل می آید تا چنانچه احتیاجات کمتر از افراد
احضار شده باشد مازاد از زوی شماره موالید جزو افراد
آماده بخدمت منظور میشوند
رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۵ :

ماده ۴۵ - در صورت اقتضاء ممکن است از مشمولین
هر منطقه بمناطق مجاور آن اختصاص داده شود
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۶ :

فصل پنجم - رسیدگی و اسم نویسی
ماده ۴۶ - همه ساله در اول دیماه اسامی مشمولینی
که در طی سال بعد ۲۱ سالگی آنها شروع میشود
بوسیله آگهی از طرف حوزه های سرباز گیری در کلیه
کشور منتشر میگردد
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۷ :

ماده ۴۷ - اسامی مشمولین شهرها و بخشها
و دهستان ها در محل خود انتشار داده میشود
رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
تصویب شد. ماده ۴۸ :

ماده ۴۸ - مردم مجاز هستند چنانچه اشتباه و یا
اغلاط و یا سهوی در آگهی مشاهده نمایند (چه راجع
بخود و چه راجع بدیگران) بمأمورین مربوطه کتباً یا
شفاهاً یادآوری نمایند
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۴۹ :

ماده ۴۹ - کدخدایان مکلفند چنانچه اشتباه یا
اغلاط یا سهوی در آگهی مشاهده نمایند بمأمورین
مربوطه کتباً یا شفاهاً یادآوری نمایند
رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب
شد. ماده ۵۰ :

ماده ۵۰ - اشخاصی که بسن مشمولیت رسیده اند
و اسم آنها در آگهی ثبت نشده بایستی شخصاً یا بوسیله
دیگری شفاهاً یا کتباً بمأمورین را از وضعیت خود مطلع
دارند
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۵۱ :

ماده ۵۱ - مشمولینی که اسامی آنها در آگهی
ثبت شده بایستی از تاریخ انتشار آگهی تا قبل از اقتضاء
نیمه اول اسفند ماه حضوراً و یا کتباً و یا بوسیله وکیل
و نماینده وضعیت خود را با ارائه عین برک شناسنامه
بشرح زیر به مأمورین اطلاع دهند
الف - میزان سواد و معلومات
ب - اطلاعات فنی
ج - وضعیت مزاجی
د - شغل و محل سکنی
ه - وضعیت خانوادگی
رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب
شد. ماده ۵۲ :

ماده ۵۲ - اطلاعات مذکوره در ماده فوق در
صفحه مخصوص برکهای شناسنامه (ستون اظهارات)
ذکر و همچنین در همین ستون مقابل اسامی هر یک
در دفاتر سرباز گیری نیز قید و از طرف مأمورین

امضاء می شود و در صورتی که بایستی برای معرفی با عین
 بزرگ شناسنامه در مجلس سربازگیری حاضر شوند بآنها
 تذکر داده میشود (ماده ۵۴)
 تبصره ۱ - به کسانی که فاقد برکت شناسنامه مویا
 بصیغه (مخصوص) آن باشند از طرف مأمورین اسیم نویسی
 يك گواهی نامه موقت داده میشود
 تبصره ۲ - چنانچه برکتهای شناسنامه حاضر شدگان
 یا هاتاق اسامی و عنونهایی مستخرجه از دفاتر آمار
 و ثبت احوال اختلاف داشته باشد علل آن بطروسی
 شده و برای رفع اختلاف بایستی از طرف نماینده آمار
 اقدام شود
 رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۵۴ :
 در هر ساله در کلیه مناطق و حوزههای
 سربازگیری تا آخر اسفندماه همان مهال به عمل مقرر
 در هر قوق باید خاتمه داده شود
 رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۵۵ :
 در هر ساله در تمام مقررات این فصل بجهت مأمورین
 مقرر در ضمن ماده ۳۴ خواهد بود که بایستی برای
 رسیدگی بوضعیت مشمولین هر محل قبل از اتمام
 موعد قانونی در مراکز مربوطه حاضر شده و وظایف
 محوله را خاتمه دهند
 رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
 تصویب شد - ماده ۵۵ :
 فصل ششم - تشکیل مجالس سربازگیری
 در هر ساله در اسفندماه هر سال از طرف وزارت
 جنگی پیشنهاد لازم بمنظور صدور فرمان هیایونی راجع
 باین هیات مشمولین ساله در هر هیات بجهت تعیین
 (هیات فرمان) در اول فروردین ماه هر سال
 در هر هیات بجهت تعیین هیات در کلیه نقاط کشور
 تعیین میگردد و از تاریخ تعیین هیات

رئیس - موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)
 تصویب شد - ماده ۵۶ :
 پس از انتشار فرمان هیایونی همه
 ساله از پانزدهم فروردین تا پانزدهم خرداد وضعیت
 مشمولین تحت نظر مجلس سربازگیری رویدگی خواهد
 شد و مشمولین با القاب عنوان سربازی نایل خواهند
 شد
 تبصره - چنانچه بعد از تاریخ اتمام مدت تشکیل
 مجلس سربازگیری نیز مشمولینی باقی باشند که
 وضعیت آنها روشن نشده باشد دادگام اداری متشکله
 در مراکز حوزهها وظایف مجلس سربازگیری را انجام
 خواهند داد
 رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
 تصویب شد - ماده ۵۷ :
 ماده ۵۷ - مجلس سربازگیری تحت ریاست عالیترین
 مأمور وزارت داخله هر محل و بعمادت و نظارت رئیس حوزه
 سربازگیری و عضویت سایر اشخاص نایب در ماده
 ۳۵ تشکیل میگردد
 رئیس - موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
 تصویب شد - ماده ۵۸ :
 ماده ۵۸ - مجالس سربازگیری رسماً انتخاب می
 شود و جلسات آن علنی خواهد بود و مردم میتوانند بعنوان
 تماشاچی (بدون حق شرکت در مذاکرات) حضور
 بهمین بیانند
 رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۵۹ :
 فصل هفتم - معافیت مزاحمی
 ماده ۵۹ - وضعیت مزاحمی مشمولین بوسیله
 پزشکان نظامی روشن شده و علت مزاج آنها در قاطبی
 که تشکیل شورای پزشکی نظامی مقدور نباشد لافل
 بوسیله دفتر پزشکی نظامی مشخص میگردد
 (رئیس مشمولین برخیزند) (اکثر برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۶۰ :
 ماده ۶۰ -

ماده ۶۰ - مطولین ذیل از خدمات صف و خارج
 صف محروم و جهت خدمات پرستاری پزشکی و دام
 پزشکی و امثال آن تعیین و چنانچه فنی و باسواد باشند
 در امور مربوطه مورد استفاده واقع و از تعلیمات نظامی
 معاف هستند
 ۱ - نایبایان از يك چشم
 ۲ - شل و چسلاق (در صورتیکه بدون اتکاء قادر
 بحرکت باشند)
 ۳ - فاقدین شست یا سیاه دست راست
 ۴ - اشخاص قصیر القامه که قد آنها از ۱۵۰ سانتیمتر
 کمتر است
 ۵ - دارندگان قوز (بشرط آنکه از راه رفتن
 بدون اتکاء عاجز نباشند)
 رئیس - موافقین برخیزند (اکثر برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۶۱ :
 ماده ۶۱ - مشمولین معلول ذیل از کلیه خدمات
 نظامی برای همیشه معاف خواهند بود
 ۱ - نایبایان
 ۲ - کر
 ۳ - لال
 ۴ - فاقدین دست یا پا
 ۵ - مبتلایان بامراض غیر قابل علاج
 ۶ - شل و چسلاق یا دارندگان قوز که بدون اتکاء
 قادر بحرکت نباشند
 تبصره ۱ - چنانچه پزشکان نظامی در محل نباشند
 در صورت اقصاء ممکن است از وجود پزشکان غیر
 نظامی یا بنگاههای بهداشتی کشور با اجازه ستاد ارتش
 استفاده شود
 تبصره ۲ - مشمولین بیمار و ضعیف البینه بوسیله
 بنگاههای بهداشتی کشور قبلاً تحت معالجه واقع و پس
 از بهبودی بخدمت اعزام میگرددند و مدت توقیف خدمت
 آنها از تکمیل تجاوز نخواهد کرد مگر آنکه ادامه

فماهیجات آنها مورد تأیید و گواهی شورای پزشکی-
 نظامی واقع گردند
 تبصره ۳ - بنگاههای بهداشتی کشوری موظف بمعالجه
 و مداوای مجانی مشمولین تبصره بالا خواهند بود
 رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۶۲ :
 فصل هشتم - معافیت محدود
 ماده ۶۲ - اشخاص ذیل بواسطه موقعت خود
 پس از اتمام خدمت زیر پرچم از خدمات و تعلیمات
 ادوار بعدی (بجز در موقع بسیج عمومی) معاف
 خواهند بود
 ۱ - حکام شرع همان باجهاد یا فتوی از مراجع
 تقلید یا فتوی
 ۲ - علماء درجه اول مذاهب زردشتی و کلمبی و
 مسیحی
 تبصره ۱ - اعتبار مدارک مربوطه آنها منوط بگواهی
 وزارت معارف خواهد بود
 تبصره ۲ - طلاب علوم دینی و دانشجویان علوم
 معقول و منقول مشمول مقررات فصل دهم این قانون
 خواهند بود
 رئیس - موافقین با ماده ۶۲ قیام نمایند (اکثر
 برخاستند) تصویب شد - اگر اجازه میفرمایند چند
 دقیقه تنفس داده شود (نمایندگان - صحیح است)
 (در این موقع (پنجاه و پنج دقیقه قبل از ظهر)
 جلسه برای تنفس تعطیل و فاصله ده دقیقه مجدداً ریاست
 آقای اسفندیاری تشکیل گردید)
 رئیس - ماده ۶۳ مطرح است
 فصل نهم - مشمولین
 ماده ۶۳ - بطور کلی مشمولینی که عنوان سرباز
 و اداره امور عائله دارند مثل سایر افراد بخدمت حاضر
 خواهند شد
 رئیس - موافقین برخیزند (اغلب برخاستند)
 تصویب شد - ماده ۶۴ :
 ماده ۶۴ -

۶۴ - مشمولین ذیل که عهده دار هزینه و نفقه دهنده خانواده میباشند بخدمت احضار و پان ازمهشت مساه خدمت در واحد های ارتش بقیه دوره زیر پرچم را با دریافت مدد معاش و جیره (مطابق حقوق افراد امنیه) در اداره امنیه خدمت خواهند کرد

۱ - مشمولینی که دارای عیال و اولاد بوده ولی دارای پدر یا پدرزن یا برادرزن باشند که در اینصورت با مگر هر سه نفر وجود داشته باشند مشترکاً و الا هر کدام در قید حیات هستند موظف به نگاهداری عائله او خواهند بود.

۲ - مشمولینی که تحت الکفاله آنها برادر و خواهر کوچک یا طفل یا مادر باشد که در اینصورت بنگاههای شهرداری ها بایستی برای قبول آنان حق تقدم منظور نمایند و در غیر آن سایر اقوام ذکور نسبی درجات ۲ و ۳ ملزم به نگاهداری آنها خواهند بود

۳ - مشمولینی که تحت الکفاله آنها (پدر یا مادر یا جد یا جد) از کار افتاده بوده و خود آنها دارای برادر و یا پدر و یا اقوام ذکور نسبی درجات ۲ و ۳ باشند که در این صورت اقوام هر يك ملزم به نگاهداری بسته خود خواهند بود

۴ - مشمولینی که دارای يك یا دو نفر تحت الکفاله باشند بدون هیچگونه رعایتی بخدمت احضار و بایستی با آنچه ماهیانه در حین خدمت زیر پرچم دریافت میدارد معاش آنانرا تأمین نماید

بصره - بطور کلی در مورد کلیه مشمولین نام برده در این ماده هر گاه تحت الکفاله های آنها مطابق گواهینامه مجلس سرباز گیری متمکن و قادر بکار بوده و بسته نزدیکی که از آنها نگاهداری نماید نداشته باشند بنگاههای شهرداری باید در مدت هشت ماه اول خدمت زیر پرچم برای قبول آنان حق تقدم منظور دارند و همچنین آقایان خواستین با این اقدام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد

[۳ - بیانات آقایان وزیر مالیه و دکتر طاهری راجع به صرف نظر کردن شرکت امریکائی از استفاده از امتیاز نامه استخراج نفت و لوله کشی]

رئیس - آقای وزیر مالیه

وزیر مالیه - بطوری که نمایندگان محترم در خاطر دارند در اواخر ۱۳۱۵ دو فقره امتیاز راجع باستخراج نفت و لوله کشی در استانهای شرقی ایران بشرکت امریکائی بموجب قوانین مصوب مجلس اعطا شد. در ظرف این مدت مطابق اطلاعاتی که دولت داشت شرکت نامبرده در قسمت اکتشافات مشغول عملیات بوده اند اخیراً نامه از طرف نمایندگان شرکت بوزارت مالیه فرستاده شده که بموجب آن طبق ماده ۲۴ امتیازنامه تصمیم خودشان را بصرف نظر کردن از استفاده از امتیازنامه اعلان داشته اند دلایلی که برای این تصمیم خود در این نامه ذکر کرده اند بطور خلاصه این است که بواسطه پیدا شدن منابع مهم نفت در نقاط مجاور اقیانوس برای مدت معدیدی استخراج نفت را از نقاط دور از ساحل مقرون بصرفه نمیدانند و ضمناً اذعان دارند که این تصمیم بهیچوجه مربوط به کیفیت و کمیت معادن حوزه امتیازیه نمیشد بلکه بالعکس از امتحانات و اکتشافاتی که تا بحال شده بوجود مخازن مهم نفت در حوزه امتیازیه امید کامل دارند. دولت از نامه شرکت اتخاذ سند نموده و ضمناً چون بطوری که قبلاً عرض شد این امتیاز بموجب قانون مصوب مجلس اعطاء شده لازم دید که موضوع به اطلاع مجلس برسد

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - در قانون یازدهم بهمن و هیجدهم بهمن ۱۳۱۵ که آقایان مسبق هستند امتیاز اکتشاف و استخراج نفت و لوله کشی در قسمت مهمی از اراضی نفت خیز ایران بشرکت امریکائی واگذار شد. البته همانوقت که این امتیاز داده میشد مجلس شورای ملی هم با اهمیت آن کاملاً متذکر بود که دولت وسعت نظری در این جا بخرج داده است و يك اراضی خیلی وسیع

ذقیمتی را با اختیار يك شرکت واگذار کرده است. ما منتظر بودیم که آنها هم مطالعاتی کرده و عمل به تعهدات خود بنمایند. تا حالا که آقای وزیر مالیه بمجلس شورای ملی اظهار میکنند که صرف نظر کرده اند. بنده نمیدانم سبب صرف نظر کردنشان بعلمتی است که اظهار کرده اند و یا جهة دیگر بهرحال از هر نظری که باشد در نتیجه برای ما مفید است زیرا بطوریکه خود آنها اذعان کرده اند و خودمان هم خوب مطلع هستیم این اراضی دارای يك منابع و ذخائر نفتی فوق العاده ذقیمتی است که با شرایط مساعدتر و مفیدتر ممکن است مورد استفاده کشور واقع

گردد. هیچ تردیدی برای نمایندگان نیست که از این پیش آمد دولت حسن استفاده که منظور است خواهند نمود

[۴ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (نمایندگان - صحیح است)

جلسه آتی روز یکشنبه بیست و نهم خرداد سه ساعت قبل از ظهر دستور هم لوایح موجوده

(مجلس ده دقیقه پیش از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری